

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia grudnia 2009 r.

**Pan
Jan Świętek
Naczelnik
Urzędu Skarbowego
w Mielcu**

LRZ-410-16-02/2009

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Urzędzie Skarbowym w Mielcu kontrolę poboru podatku dochodowego od osób fizycznych w okresie 2007 r. – I połowa 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 16 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie – stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK – przekazuje Panu Naczelnikowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, ocenia prawidłowość i skuteczność działań Urzędu w zakresie poboru podatku dochodowego od osób fizycznych.

W kontroli ustalono, że w okresie 2007 r. – I półrocze 2009 r. wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosły łącznie 142.514 tys. zł, czego w 2007 r. – 69.264 tys. zł i stanowiły 92% należności w kwocie 75.197 tys. zł, a w 2008 r. – 59.679 tys. zł i stanowiły 96% należności w kwocie 62.085 tys. zł. W I półroczu 2009 r. wpływy z tytułu tego podatku wyniosły 13.571 tys. zł. W 2007 r. wskaźnik realizacji podatków wynosił 99,36%, a w 2008 r. – 98,93%.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, iż w Urzędzie monitorowany był obowiązek składania przez podatników rocznych zeznań PIT za 2007 r. i 2008 r. Złożone zeznania terminowo wprowadzane były do systemu Poltax. Spośród 120 zbadanych zeznań, jedynie 3 zeznania (2,5% badanej próby) nie zostały wprowadzone w terminach określonych wewnętrznymi przepisami do systemu, a opóźnienia wynosiły od 5 do 10 dni.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli - Urząd rzetelnie wywiązywał się z obowiązku zwrotu nadpłat podatku dochodowego.

Nadpłaty – wykazane we wszystkich 20 zbadanych zeznaniach podatkowych – zwrócone zostały podatnikom w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia zeznań, tj. w terminie określonym w przepisie art. 77 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 zez zm.). Przed dokonaniem zwrotów sprawdzano ewentualne zaległości podatników z innych tytułów. Z tytułu nieterminowego zwrotu wszystkich nadpłat podatku dochodowego od osób fizycznych za 2007 r. i 2008 r., Urząd wypłacił 4 podatnikom odsetki w łącznej kwocie 115 zł, podczas gdy kwota zwrotów wynosiła ogółem 66.205.095,38 zł.

W kontroli ustalono, że w przypadku 14 spraw – spośród 100 zbadanych – kwoty zobowiązań, wykazane w zeznaniach z deklarowaną zapłatą podatku, zaksięgowano na kartach kontowych podatników w terminie do 14 dni od daty wprowadzenia zeznań do systemu Poltax. W przypadku 15 spraw księgowania dokonano w terminie od 15 dni do 1 miesiąca od ww. daty, 31 spraw – w terminie od 1 do 2 miesięcy, 34 spraw – w terminie od 2 do 3 miesięcy, a w przypadku 6 spraw – w terminie powyżej 3 miesięcy. Pomimo zróżnicowanego terminu księgowania, czynności mające na celu wyegzekwowanie stwierdzonych po zaksięgowaniu zaległości, podjęte zostały nie później niż w ciągu 3 miesięcy od upływu terminu płatności podatku.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych uchybień, ocenia prowadzenie egzekucji należności podatkowych.

W okresie objętym kontrolą kwota wyegzekwowanych zaległości wynosiła 1.578 tys. zł, z czego: w 2007 r. – 644 tys. zł, w 2008 r. – 679 tys. zł, a w I półroczu 2009 r. – 255 tys. zł. W 2007 r. tytułami wykonawczymi objęto zaległości w kwocie 1.199 tys. zł, w 2008 r. – w kwocie 1.253 tys. zł, a w I półroczu 2009 r. – w kwocie 1.130 tys. zł. Wskaźnik realizacji egzekucji wynosił w 2007 r. – 53,75%, a w 2008 r. – 54,18%. Wskaźnik realizacji tytułów wykonawczych w ww. latach wynosił odpowiednio – 72,68% i 73,17%.

W zbadanych sprawach upomnienia podatników wystawiane były niezwłocznie po stwierdzeniu zaległości. Tytuły wykonawcze wystawiane były niezwłocznie po upływie

terminu na dokonanie zapłaty podatku – określonym w upomnieniach – oraz niezwłocznie przekazywane były do komórki ds. egzekucji.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w Urzędzie występowały przypadki zwłoki we wszczynaniu postępowań egzekucyjnych przez Dział Egzekucyjny.

Na podstawie analizy 19 tytułów wykonawczych wystawionych na badane w kontroli zaległości ustalono, że w 11 przypadkach postępowanie egzekucyjne wszczęto w terminie do 14 dni od daty potwierdzenia odbioru tych tytułów przez komórkę ds. egzekucji, a w 4 przypadkach – w terminie od 15 dni do 1 miesiąca. Stwierdzono jednak, że w 3 przypadkach postępowania zostały wszczęte w 71, 99 i 118 dniu od daty potwierdzenia odbioru tytułów (w tym – jedno wszczęto w trakcie kontroli NIK), a do dnia 9 października 2009 r. nie została wszczęta egzekucja na podstawie jednego badanego tytułu, pomimo że jego odbiór potwierdzono w dniu 5 maja 2008 r.

W kontroli ustalono, że zwłoka we wszczynaniu postępowań egzekucyjnych oraz w podejmowaniu czynności egzekucyjnych wystąpiła także w przypadku 2 spośród 3 zbadanych spraw dotyczących przedawnień zaległości podatkowych.

W przypadku jednej ze zbadanych spraw, 8 tytułów wykonawczych na zaległości z lat 1999 – 2000, w łącznej kwocie 48.440,3 zł, przekazano do Działu Egzekucyjnego w okresie od 13 lipca 1999 do 4 grudnia 2000 r. Postępowanie egzekucyjne na ich podstawie wszczęto – poprzez doręczenie odpisów tytułów – w dniu 19 grudnia 2002 r. tj. po upływie ponad 2 lat. W przypadku drugiej sprawy, pomimo że tytuły wykonawcze na zaległości z lat 2001 – 2002, przekazane zostały do komórki ds. egzekucji w dniu 31 sierpnia 2004 r., postępowanie egzekucyjne wszczęto w dniu 18 marca 2005 r.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, w prowadzonych 4 postępowaniach egzekucyjnych – na 18 wszczętych, objętych analizą – w zbyt ograniczonym zakresie korzystano z różnych środków egzekucyjnych wymienionych w art. 1a pkt 12a ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. *o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.).

W postępowaniu na podstawie tytułu wykonawczego na kwotę 361 zł, którego odbiór potwierdzony został w dniu 7 maja 2009 r., nie zostały udokumentowane jakiegokolwiek inne czynności egzekucyjne poza wysłaniem zajęcia rachunku bankowego i to w sytuacji gdy bank zawiadomił Urząd, iż nie prowadzi rachunku zobowiązanego.

W postępowaniu wszczętym w dniu 20 maja 2009 r. na podstawie tytułu na kwotę 1.173 zł, nie podjęto działań w celu zastosowania innego środka egzekucyjnego, pomimo bezskutecznej egzekucji przez poborców skarbowych i zajęcia rachunku bankowego. Tę samą

sytuację stwierdzono w postępowaniu wszczętym w dniu 17 marca 2008 r. na podstawie tytułu wykonawczego na kwotę 3.517 zł. W postępowaniu tym, zajęcia rachunku bankowego dokonano dopiero w dniu 3 kwietnia 2009 r., tj. po upływie 1 roku od dnia wszczęcia egzekucji.

W postępowaniu egzekucyjnym wszczętym w dniu 4 lipca 2008 r. – na podstawie tytułu wykonawczego na kwotę 31.548 zł – pomimo bezskutecznej egzekucji przez poborcę i zajęcie wierzytelności u dłużnika zobowiązanego – do dnia 29 maja 2009 r. nie zostały udokumentowane jakiejkolwiek czynności w celu zastosowania innych środków egzekucyjnych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prawidłowość prowadzonych postępowań kontrolnych oraz prowadzonych w ich następstwie postępowań podatkowych.

W kontroli ustalono, że w 2007 r. przeprowadzono 128 kontroli podatkowych, a w 2008 r. – 81. Na podstawie 10 zbadanych dokumentacji, dotyczących postępowań kontrolnych i podatkowych stwierdzono, że przy typowaniu podmiotów do kontroli Urząd kierował się wytycznymi, zawartymi w Krajowym i Wojewódzkim Planie Dyscypliny Podatkowej. Postępowania kontrolne prowadzone były na podstawie upoważnień spełniających wymagania art. 283 *Ordynacji podatkowej*, w terminach określonych w art. 284b tej ustawy, a protokoły kontroli sporządzone zostały zgodnie z wymogami art. 290. Postępowania podatkowe przeprowadzono w terminie określonym w art. 139 § 1 *Ordynacji podatkowej* lub – zgodnie z art. 140 tej ustawy – informowano stronę o przyczynach niedotrzymania tego terminu, wskazując jednocześnie nowy termin załatwienia sprawy. Zgodnie z art. 123 ww. ustawy, stronom zapewniono czynny udział w postępowaniu, a przed wydaniem decyzji umożliwiono wypowiedzenie się w sprawie zebranego materiału dowodowego. Wydane decyzje spełniały wymogi art. 210 § 1 *Ordynacji podatkowej*.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o zapewnienie:

- wszczynania postępowań egzekucyjnych przez Dział Egzekucyjny Urzędu niezwłocznie po otrzymaniu tytułu wykonawczego;
- stosowania szerszego zakresu środków egzekucyjnych, spośród przewidzianych w art. 1a pkt. 12a ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o *postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Naczelnika, w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Na podstawie art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Naczelnikowi prawo zgłoszenia do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.